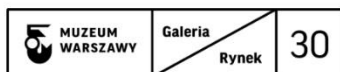

UNDERGROUND – obserwacja życia pod powierzchnią ziemi. **Wystawa Jarosława Kozakiewicza w Galerii Rynek 30**

Muzeum Warszawy, Galeria Rynek 30, 13.03–3.08.2025

wystawa 13.03 — 03.08.2025
Rynek Starego Miasta 32 | muzeumwarszawy.pl

Jarosław Kozakiewicz w interdyscyplinarnym projekcie *UNDERGROUND* rozważa możliwości przyglądania się życiu, które toczy się pod ziemią. Koncepcję obserwatorium przedstawia w formie rzeźbiarskiej makiety budynku, uzupełnionej o rysunki inspirowane naturalnymi procesami zachodzącymi w glebie oraz zdjęcia mikroskopowe autorstwa Karla Ritza, profesora biologii gleby z uniwersytetu w Nottingham. Oprawę dźwiękową wystawy przygotowały artystki z Kolektywu PEŁNIA. Otwarcie wystawy już 13 marca w Galerii Rynek 30 w siedzibie głównej Muzeum Warszawy.

Jarosław Kozakiewicz od trzech dekad działa na styku sztuki, nauki i architektury. W *UNDERGROUND* łączy kompetencje artystyczne i projektowe z najnowszymi badaniami naukowymi. Na wystawie w Galerii Rynek 30 artysta prezentuje koncepcyjny projekt **obserwatorium życia w glebie**. Struktura budynku, przedstawionego w formie rzeźbiarskiej makiety, zainspirowana jest formami organicznymi i opiera się między innymi na architektonice sieci Hartiga. Ta osobliwa, labiryntowa struktura umożliwia mykoryzę, czyli współżycie roślin i grzybów, ich wzajemną komunikację.

Kozakiewicz odwraca ideę obserwatorium astronomicznego, kierując spojrzenie ku dołowi, w głąb, w kierunku ciemności, gdzie bytuje aż jedna czwarta ziemskich gatunków. W łyżeczce ziemi ogrodowej może znajdować się dziesięć tysięcy gatunków bakterii i grzybów, czyli miliony osobników. Życie na powierzchni nie byłoby możliwe bez tej pulsującej masy. Celem Jarosława Kozakiewicza nie jest realizacja samego budynku obserwatorium, lecz upowszechnienie najnowszej wiedzy na temat ekosystemów leśnych i biologii gleby, a tym samym uwrażliwienie na tematy ekologiczne.

– Człowiek bardzo długo odwracał wzrok od życiodajnej przestrzeni, która znajduje się pod jego stopami, patrzył w niebo i zatracił się w fantazjach podróży kosmicznych i podboju kosmosu – mówi Jarosław Kozakiewicz. – Dziś jesteśmy świadkami całkowitej zmiany paradygmatu. Wielopoziomowy kryzys, którego doświadczamy, zmusił nas do ustawienia ostrości widzenia na samą materię, materię życia na planecie – dodaje Zofia Machnicka, autorka tekstu towarzyszącego projektowi.

Idea **UNDERGROUND** Jarosława Kozakiewicza zyskuje w Galerii Rynek 30 nową formę wyrazu dzięki oprawie dźwiękowej i performansowi, które przygotował **Kolektyw PEŁNIA** (Aleksandra Chciuk, Joanna Dreczka, Natalia Kędzierska i Alicja Pangowska). **ELEKTROGLEBA** to przełożenie mykoryzy, czyli współistnienia i komunikacji roślin i grzybów w glebie, na język dźwięku. Poprzez połączenie czterech środowisk dźwiękowych członkinie Kolektywu PEŁNIA badają czy człowiek, natura i wytworzone przez niego światy są w stanie osiągnąć stan współistnienia i czy możliwa jest dźwiękowa mykoryza. Performans odbędzie się w niedzielę **23 marca o godz. 14.00**.

Nowe konteksty otworzą się dzięki wydarzeniom towarzyszącym wystawie. W programie niedzielne oprowadzania kuratorskie i autorskie, a także performans Magdaleny Siemaszko i obserwacja mikroświata z Jędrkiem Owsieńskim. Szczegóły: www.muzeumwarszawy.pl/wystawa/underground-jaroslaw-kozakiewicz.

Jarosław Kozakiewicz to artysta, którego dzieła sytuują się na pograniczu rzeźby, nauki i architektury. W centrum jego trwającej od prawie trzech dekad praktyki artystycznej znajduje się niezmiennie ludzkie ciało. Kozakiewicz łączy je z otaczającym światem w rzeźbach, działaniach typu *environment*, schematach architektonicznych i projektach kształtowania krajobrazu realizowanych w Polsce i Europie.

Artystyczno-architektoniczne projekty Kozakiewicza czerpią z niezwykle wszechstronnych inspiracji, które uwzględniają genetykę, fizykę, astronomię, a także współczesne myślenie o ekologii oraz starożytną kosmologię. Rezygnując z poczucia pewności, które oferuje nauka, Kozakiewicz dzieli się z odbiorcą poetyckimi badaniami nad naturą wcielonego bytu.

Poszukiwania artysty zaowocowały m.in. utopijnymi i krytycznymi projektami z zakresu architektury i sztuki ziemi. Niektóre z nich zostały nagrodzone w prestiżowych konkursach architektonicznych – artysta otrzymał wyróżnienie w konkursie na projekt Centrum Sztuki Współczesnej w Toruniu Znaki Czasu (2004). W 2005 roku projekt Kozakiewicza wygrał międzynarodowy konkurs na Park Pojednania w pobliżu Muzeum w Auschwitz-Birkenau, a w 2007 roku ukończony został *Projekt Mars* – przedsięwzięcie przekształcające krajobraz po byłej kopalni węgla brunatnego wokół jeziora Bärwalde w Niemczech. Realizacja przyjęła postać wałów ziemnych uformowanych w ogromny kształt ludzkiego ucha. Inne projekty to często utopijne propozycje rozwiązań ekologicznych lub symbolicznych w zakresie planowania przestrzennego (*Transfer*, 2006) lub architektury (*Oxygen Towers*, 2005). W 2006 roku Kozakiewicz reprezentował Polskę na 10. Międzynarodowej Wystawie Architektury w Wenecji.

Galeria Rynek 30 jest polem działań młodych twórców i twórczyń: artystek i artystów, ale też kuratorek i kuratorów. Różnorodne tematy i środki wyrazu łączy świeżość spojrzenia i refleksja nad współczesnością. To miejsce spotkania i łącznik pomiędzy przeszłością miasta a tym, co w nim najbardziej aktualne i uniwersalne. Galeria Rynek 30 to także przestrzeń współpracy z organizacjami pozarządowymi, instytucjami naukowymi czy edukacyjnymi.

Wystawa *UNDERGROUND* potrwa od 13 marca do 3 sierpnia 2025 roku w Muzeum Warszawy na Ryнку Starego Miasta 32. Muzeum jest czynne we wtorek, środę, piątek i sobotę w godzinach od 11.00 do 19.00, w czwartek od 11.00 do 20.00, w niedzielę od 11.00 do 18.00. Wstęp: 1 zł.

KOLOFON

kuratorki Dorota Stolarska-Kultys, Zofia Rojek

tekst Zofia Machnicka

konsultacje naukowe prof. Karl Ritz

produkcja Monika Mazurek

tłumaczenie Marcin Wawrzyńczak

projekt graficzny Fontarte Studio

system typograficzny Anna Świątłowska

projekt plakatu i materiałów graficznych Anna Bieńkowska na podstawie rysunku Jarosława Kozakiewicza

redakcja i korekta Katarzyna Głowińska

realizacja Ksenia Góreczna, Paweł Grochowalski, Krzysztof Hernik, Piotr Lipiński, Katarzyna Radecka, Adam Rogowski, Filip Wielechowski-Olszak

wykonanie makiet Monkeyfab

wypożyczenia zewnętrzne Janusz Kurczak

opieka prawna Ina Klimas

komunikacja i marketing Melissa Czaplicka, Karina Dąbska, Anna Dobrowolska-Balcerzak, Agata Fijałkowska, Anna Ładna, Aleksandra Migacz

program towarzyszący Dorota Stolarska-Kultys

Projekt realizowany w ramach zadania badawczego na Wydziale Wzornictwa Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie

Kontakt dla mediów:

Aleksandra Migacz

Muzeum Warszawy

22 277 43 45, 723 249 094

aleksandra.migacz@muzeumwarszawy.pl

Materiały dla mediów:

www.muzeumwarszawy.pl/dla-mediow